

Päiväkodin nimi: Ruiskukan päiväkoti

Päiväkodin johtajan nimi: Heidi Nikkinen

Lukuvuosisuunnitelma on käsitelty henkilökunnan kanssa 20/10/23

Miten tiedotamme suunnitelmasta huoltajille? eVakassa

Päivittäinen esiopetusaika klo 9–13

1. Laaja-alainen osaaminen esiopetuksessa

Toteutamme esiopetusta pääasiassa pienryhmätoimintana. Pienryhmät mahdollistavat jokaiselle lapselle hänen kehitystasonsa mukaista toimintaa joka muun muassa tukee lasten ajattelun ja toiminnanohjauksen kehittymistä. Lapset jaetaan päivän eri tilanteissa erilaisin perustein muodostettuihin pienryhmiin. Pienryhmissä toteutetaan myös pistetyöskentelyä.

Esiopetuksen oppimiskokonaisuuksista painotamme erityisesti vuorovaikutustaitojen ja ilmaisun oppimista.

Keskitymme tukemaan lasten kielellisiä taitoja, vuorovaikutustaitoja ja tunnetaitoja. Näiden taitojen rooli on merkittävä lasten hyvinvoinnin kannalta niin sosiaalisessa kehityksessä, kielellisessä kehityksessä, kaverisuhteissa kuin oppimisessa.

Lasten aito kuuleminen on tärkeää. Lasta kuunnellaan ja tuetaan, jotta hän tulee ymmärretyksi. Lisäksi havainnoimme lasten leikkiä ja tulkitsemme heidän ei-sanallisia viestejensä. Lapset harjoittelevat annettujen yhteisten ohjeiden kuuntelua ja niiden mukaan toimimista myös suuremmissa ryhmissä.

Lapsilla, joiden äidinkieli on muu kuin suomi, on oikeus päivittäin saada valmistavaa esiopetusta. Tämä tarkoittaa, että lapselle järjestetään esiopetuspäivän lisäksi päivittäin tunti suomen kielen opetusta. Valmistava opetus voi toteutua siten, että tilanteessa on mukana myös muita lapsia. Valmistavan esiopetuksen tukena ryhmissä on käytettävissä kieli- ja kulttuuriopettaja. Päiväkodissamme työskentelee päätoiminen S2-opettaja.

2. Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo esiopetuksessa

Päiväkodissamme on oma yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma. Suunnitelma sitoo yksikköme lisäämään lasten osallisuutta, ylläpitämään henkilökunnan ammattitietoisuutta sekä vahvistamaan päiväkodin ja huoltajien välistä yhteistyötä. Perheitä haastatellaan syksyisin kyselyn avulla ja kerättyä tietoa hyödynnetään toiminnan suunnittelussa.

Päiväkodissamme on valmistavan esiopetuksen opetusta. Valmistavaa esiopetusta annetaan arjen tilanteissa päivittäin.

Kaikilla lapsilla on esiopetuksessa oikeus tarvitsemaansa tukeen. Tämän toteutuminen varmistetaan arjessa käytännön toimilla. Esiopetuksessa annettavasta tuesta kerrotaan laajemmin kohdassa 7.

3. Oppimisympäristöt ja työtavat

Päiväkodissamme annetaan esiopetusta kolmessa eri ryhmässä, joista yksi ryhmä toimii Rajakylän koulun tiloissa. Kaikki ryhmämme ovat kokopäiväryhmiä. Ryhmiä muodostettaessa toiminnan perustana on pienryhmätoiminta ja lasten tarpeiden huomioiminen.

Esiopetus perustuu kokopäiväpedagogiikkaan, jolloin kaikki päivän tilanteet nähdään kasvatustilanteina. Opetus sisältää tavoitteellista ja suunniteltua ohjattua toimintaa. Oppiainejakoa ei ole, mutta toimintaan kuuluu tehtävätyyppistä työskentelyä kaikista oppimiskokonaisuuksista. Esiopetus pohjautuu lapsen kiinnostuksen kohteisiin ja laaja-alaisen

osaamisen alueisiin. Opetus on toiminnallista ja siinä korostuu leikki keskeisenä työtapana. Esiopetuksessa emme käytä erikseen mitään tiettyä kirjaa oppimateriaalina.

Esiopetuksessa hyödynnämme pedagogiikan tukena erilaisia digilaitteita ja käytössämme on Ystävien eskari - digimateriaali.

4. Lasten osallisuus

Lapsi on mukana oman esiopetussuunnitelmansa laatimisessa ja esiopetuskeskustelussa, kun sovitaan esiopetuksen tavoitteista.

Selvitämme lapsen mielenkiinnon kohteita ja ajatuksia suunnitelmallisesti kyselemällä ja havainnoimalla sekä lasten oman itsearvioinnin kautta. Lisäksi huomioimme arjessa lasten ehdotukset ja ideat. Tuemme lapsen omaa ilmaisua kielellisen ilmaisun ohella eri tavoin: kuvien, viittomien ja tukipiirrosten avulla.

Suunnitellamme ja toteutamme esiopetuksen teemoja lasten mielenkiinnonkohteiden pohjalta.

5. Yhteistyö huoltajien kanssa

Pidämme päivittäin yhteyttä huoltajiin kasvotusten ja lisäksi etäyhteyksien, puhelimen ja eVakan välityksellä.

Kuuntelemme huoltajien toiveita ja palautteita, sekä otamme ne huomioon toiminnan suunnittelussa. Järjestämme toimintakauden alussa vanhempainillan tai aamukahvit, joissa on mahdollista keskustella esiopetusryhmää ja yksittäistä lasta koskevista asioista. Voimme kutsua näihin tilaisuuksiin myös yhteistyötahoja, joille koetaan tarvetta tai kiinnostusta huoltajien tai henkilöstön osalta.

Laadimme jokaiselle lapselle esiopetuksen oppimissuunnitelman yhteistyössä lapsen huoltajien kanssa.

Alkuvuodesta tiedotamme huoltajia koulunaloitukseen liittyvistä asioista, joita ovat esimerkiksi eskarista ekalle - vanhempainilta, pienluokkaan hakeminen, A1-kielivalinnat, iltapäivähoitopaikan hakeminen sekä kouluun tutustuminen.

6. Kaksikielinen esiopetus

Päiväkodissämme ei järjestetä kaksikielistä esiopetusta.

7. Kasvun ja oppimisen tuki

Jokaisella lapsella on oikeus tukeen ja tukea annetaan heti, kun tuen tarve havaitaan. Huoltajien kanssa keskustellaan välittömästi ja sovitaan yhdessä aika tuen tarkemmalle suunnittelulle.

Esiopetuksessa tuki on kolmiportaista alkaen yleisestä tuesta tehostettuun ja erityiseen tukeen. Lapsen tarpeiden mukaan tukea vahvistetaan yhteistyössä huoltajien ja mahdollisten muiden lapsen kanssa toimivien asiantuntijoiden kanssa kuten toimintaterapeuttien/puheterapeuttien. Varhaiskasvatuksen erityisopettaja on mukana esiopetusryhmien toiminnan ja opetuksen suunnittelussa ja ohjauksessa. Tehostetun tai erityisen tuen tarvetta mietiessä mukana on myös oppilashuoltoryhmän edustaja. Hän voi olla koulupsykologi, koulukuraattori tai neuvolan terveydenhoitaja sen mukaan, millainen asiantuntijuus palvelee lapsen tilannetta parhaiten.

Yksikössämme työskentelee talon oma varhaiskasvatuksen erityisopettaja, joka toimii kaikkien esiopetusryhmiemme tuen asioiden parissa. Varhaiskasvatuksen erityisopettaja osallistuu tuen tarpeisten lasten esiopetussuunnitelmien laadintaan. Jos lapsi on erityisen tuen piirissä, laaditaan hänelle henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva

suunnitelma (HOJKS). Lisäksi yksikössämme toimii alueellinen pienryhmä, jossa työskentelee ryhmän oma varhaiskasvatuksen erityisopettaja.

Kaikkiin esiopetusryhmiimme on luotu vahva yleinen tuki. Se tarkoittaa esimerkiksi kuvien käyttöä puheen ohella, kuvitettua päivä- ja viikkojärjestystä ryhmässä, pienryhmissä toimimista ja leikki- ja istumapaikkojen sopimista siten, että toiminta pysyy rauhallisena ja kukin tietää oman paikkansa. Yleiseen tukeen kuuluu myös aikuisten selkeä puhe ja lapsen henkilökohtainen ohjaus. Varhaiskasvatuksen erityisopettajan antama tuki kuuluu yleiseen tukeen.

Tehostetussa tuessa lapsi saa edellisen lisäksi esimerkiksi henkilökohtaiset kuvaohjeet. Aikuinen on enemmän lapsen tukena eri tilanteissa ja huoltajien kanssa on sovittu tarkemmin lapsen esiopetuksen tavoitteista. Varhaiskasvatuksen erityisopettajan tuki sekä moniammatillinen yhteistyö tiivistyvät.

Erityisen tuen vaiheessa lapsella on edellisten lisäksi vahva yksilöllinen tuki/opetus ja huoltajien kanssa sovitut yksilölliset oppimisen tavoitteet. Lisäksi lapsi saa varhaiskasvatuksen erityisopettajan antamaa osa-aikaista opetusta.

Kasvun ja oppimisen tuessa pidämme tärkeänä lapsen hyvinvointia. Tuen tarpeiden rinnalla tuomme esille lapsen vahvuuksia. Tuemme lapsen mahdollisuutta kaveruuteen ja ystävyyteen. Hyvinvointiin kuuluu myös mahdollisuus kertoa omat mielipiteet, tulla kuulluksi ja toimia omien mielenkiinnon kohteiden parissa.

8. Esi- ja alkuopetuksen yhteistyö

Päiväkodissämme toimii oma oppilashuoltoryhmä, joka kokoontuu kahdesti vuodessa ja tarvittaessa. Sen jäseniä ovat päiväkodinjohtaja, varhaiserityisopettaja, esiopetusryhmien varhaiskasvatuksen opettajat, koulukuraattori, koulupsykologi ja terveydenhoitaja.

Teemme aktiivisesti yhteistyötä eri toimijoiden kanssa. Näitä yhteistyötahoja ovat:

- neuvola
- sosiaalityö
- lähikoulun koulupsykologi, koulukuraattori ja laaja-alainen erityisopettaja

Yksi yhteistyötahomme on kirjasto. Opettelemme lasten kanssa käyttämään lähikirjastoa, osallistumme kirjastojen järjestämiin etä- ja lähisatuhetkiin ja muihin mahdollisiin tapahtumiin.

Jokaisella esiopetusryhmällä on oma kummiluokka lähikoulussa. Yhteistyö kummiluokan kanssa on vapaamuotoista ja sitä toteutetaan erilaisten tapaamisten ja tapahtumien muodossa tai etäyhteyksiä hyödyntäen. Syksyllä esiopetusryhmät ja alkuluokat aloittavat STEAM-yhteistyön ongelmanratkaisun ja digilaitteiden parissa yhdessä työskennellen.

Esi- ja alkuopetuksen alueellinen yhteistyöryhmä (koordinaattorit) koostuu Pateniemi-Herukka-Rajakylän esi- ja alkuopettajista. Siellä käydään läpi yhteisiä ajankohtaisia asioita.

9. Arviointi

Arvioimme toimintaamme huoltajilta ja lapsilta saamamme päivittäisen palautteen perusteella. Käsittelemme tiimpalavereissa esiin nousseita asioita, arvioimme toimintaamme ja teemme muutoksia tarvittaessa.

Toteutamme päiväkodissamme hyvinvointipäiväkoti-mallia, jossa kartoitetaan kyselytutkimuksen avulla lasten kokemuksellista hyvinvointia. Tätä syksyllä kerättyä kokemuksellista tietoa käytämme ryhmien toiminnan arvioinnissa, ja sen perusteella asetamme uusia tavoitteita kevätkaudelle.

Keväällä järjestämme jokaisen lapsen ja huoltajan kanssa keskustelun lapsen esiopetussuunnitelmassa asetettujen tavoitteiden toteutumisesta. Samalla sovimme lapsen oppimista koskevien tietojen siirtämisestä esiopetuksesta kouluun.